

Růže

praktická rostlinolékařská péče – součást IPM

Růže potřebuje kvalitní všestrannou péči ve školce i na stanovišti:

Opatření integrované ochrany :

volba substrátu

hnojení a závlaha

použití pesticidů ...

Neošetřované růže

černá skvrnitost a další škodliví činitelé – oslabené rostliny
odumírají, ztáty v zimě 2012)

Choroby růží

Nejčastěji se vyskytují:

- **Padlí** *Sphaerotheca pannosa*: ochrana – nutný postřik fungicidem při prvním výskytu, prevence – volba odrůdy, vhodné hnojení, odstranění listí, spon atd.
- **Černá skvrnitost** *Diplocarpon rosae*: ochrana - nutný postřik před prvním výskytem skvrn, prevence - zabránit ovlhčení listů (spon, řez, zálivka)

Velké rozdíly v rezistenci odrůd - určují způsob ochrany

Proti padlí je nezbytné začít s postřiky při prvních příznacích

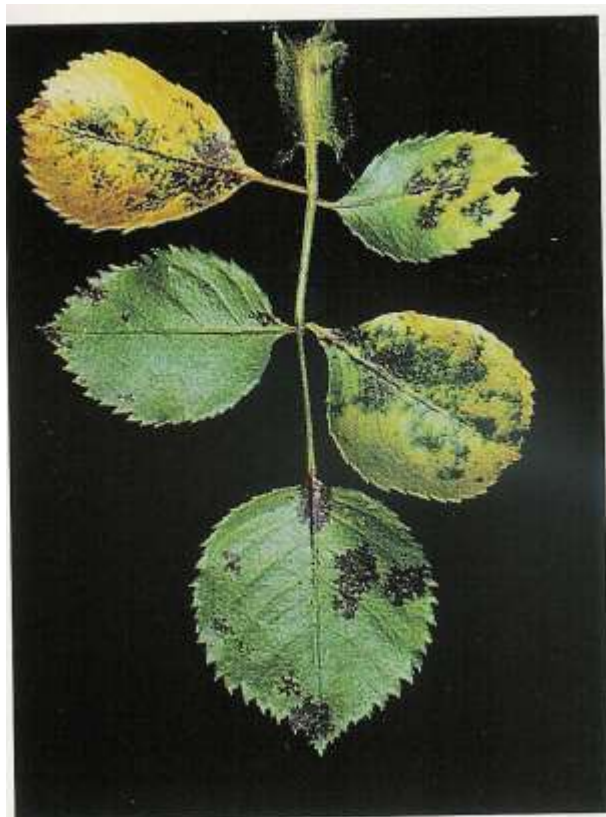
Padlí – choroba suchého prostředí a střídání teplot

Příklad ošetření:

- Talent 0,06% (padlí, rzi) + Mospilan 0,04% (mšice, brouci aj.),
- po 14 dnech Score 250 EC 0,02% (padlí, listové choroby) + Calypso 480 SC 0,025% (housenky, mšice, brouci)
- V době největšího infekčního tlaku Falcon 460 EC 0,1% (jen na vyzrálé listy) případně + Floramite 240 SC 0,04% proti svluškám.....

Černá skvrnitost – *Diplocarpon rosae* anam. *Marsonina rosae*

Účinné jsou opakované postřiky fungicidy na mladé listy asi 14 - 30 dní **před** prvními příznaky (většinou fungicidy povolené na padlí nebo také strupovitost jádřovin).

Choroby růží – také mohou být růžím osudné:

Rez *Phragmidium mucronatum* jednodomá,
odrůdová náchylnost

Plíseň růže *Peronospora sparsa* (při vyšší teplotě
a vlhkých listech – foliáky)

Listové skvrnitosti (*Phyllosticta* sp., *Gloesporium*
sp. *Sphaceloma rosarium* aj.), *Botrytis* sp.

Verticiliové vadnutí, Fytoftorové vadnutí

Odumírání výhonů (*Coniothyrium fuckelii*, *C.*
wernsdorfiae)

Rzivost - *Phragmidium mucronatum*

oranžové letní výtrusy

Škůdci – nejvíce způsobují opad listů, slábnutí rostlin :

- **Mšice** *Macrosipum rosae, Longicaudus trirhodus, Metopolophium dirhodum, Macrosiphum euphorbiae, Rhodobium porosum, Maculolachnus submaculata* a další.
- **Housenky** a housenice (*Arge pagana, Emphytus cinctus, Emphytus calceatus, E. truncatus, Endelomyia aethiops, Cladius pectinicornis, C. diformis, Blennocampasp. Monophadus elongatus, Ardis brunniventris* aj.
- **Svilušky** *Tetranychus urticae, různé roztoči*
- **Pílatky** (*Ardis brunniventris, Blennocampa phyllocolpa* a další)
- **Brouci** (např. *lalokonosci*) a další hmyz

Mšice – napadení mladých výhonů způsobí jejich deformaci

Mšice

Pilatka drobná (*Blennocampa phyllocolpa*)

Pilatka drobná – detail

Přezimuje v půdě a lokálně se může přemnožit a způsobit opad listí (viz. výše)

Pilatka prýtová *Ardis brunniventris*

Pilatka prýtová– *Ardis brunniventris*

Pilatka dřeňová (*Cladardis elongata*)

Sviluška *Tetranychus urticae*

Příklad ošetření :

- Floramite 240 SC 0,04% (možný TM např. s fungicidem proti padlí)
- Po 5 – 7 dnech Vertimec 1,8 EC 0,06% + Nissorun 10 WP 0,07%
- Případně ještě jednou opakovat po 3-5 dnech Floramite 240 SC

Při dalším výskytu postup opakovat

Poškození pidikřískem růžovým (*Edwardsia rosae*)
účinné přípravky stejné jako proti mšicím

Co se stane, když nebudeme dělat nic!

Choroby a někteří škůdci způsobí předčasný opad

listů (zpravidla se z nich na jaře šíří infekce),

výhony nemají dostatek asimilátů nevyzrávají a

také keř nevyráží další silné výhony ze spodní části a

rostlina slábne, v zimě namrzá, následně je napadena

druhotnými chorobami a škůdci,

Integrovaná ochrana růží

Postup na sebe navazujících kroků :

1. Diagnóza
2. Návrh opatření integrované ochrany
3. Aplikace
4. Sledování účinku
5. Případná korekce postupu

Pro pěstitele růží naprosto chybí přesné informace získané na základě provozních pokusů, aplikovaného výzkumu a z poradenských služeb.

Diagnostika

- Nejsnáze dosažitelná část celého postupu informace jsou k dispozici v odborné literatuře, na specialisovaných pracovištích (ČAV, university a odborné školy, SRS (?), výzkumné ústavy aj.)

Pro praktické použití je důležité nejen určení, ale životní cyklus, nároky na prostředí, odhad vývoje , případná resistance. Znalost citlivosti k pesticidům a jejich jiné působení na rostliny (poškození listů nebo květů, ovlivnění růstu, špinění) atd.

Návrh opatření integrované ochrany

- **Hnojení** (korigováno občasným rozbořem půdy)
- **Řez keřů** odstranění slabých výhonů, přiměřená hustota
- **Zálivka** -ulpívání vody na listech je podmínkou vzniku řady chorob
- Kombinace s okolními rostlinami (přenos škůdců, zřídka i chorob)
- **Apikace pesticidů**

Registr přípravků na ochranu rostlin a **Metodika** ochrany okrasných rostlin uvádí, které přípravky jsou povolené na danou plodinu (okrasné rostliny) někdy jsou u starších přípravků uvedeny i růže) a škodlivý činitel, **nepraví nic o účinnosti** (vliv podmínek aplikace, resistance v populaci atd.), **jiném působení**, (např. špiní, pálí atd.) ani o vhodnosti ve sledu opatření. Tyto detailní informace u nás nejsou k dispozici!

Strategie praktické pesticidní ochrany

- Předjarní postřik po řezu proti přezimujícím škůdcům. Oddálí výskyt svilušek o týdny až měsíce
 - Prevence proti černé skvrnitosti, případně kombinovaný TM aktuálně také proti mšicím a jiným škůdcům
 - Postřiky proti listovým chorobám (případně TM i proti škůdcům). Některé fungicidy působí proti padlí+ rzím + skvrnitostem - uvedeno v Registru přípravků, Metodikách a dalších informacích registrační firmy i odborných publikacích
- ★ neonikotinoidy aplikovat při teplotách nad 15° C a ukončeném růstu. Kontaktní přípravky musí dobře pokrýt i spodní stranu listů atp. , opatrně s přípravky, které pálí mladé listy

Pesticidní ochrana – praktická doporučení

- Při dodržení zásad IPM postačí **4 – 6 postřiků na růže za rok** (kombinace TM fungicid + zoocid).
- Opakovat postřiky přípravky s různými účinnými látkami
- Vždy ošetřit celý porost, bodová aplikace zcela výjimečně
- Sledovat podrobně návod (toxicita, ochrana necílených organismů, vodní plochy, opakované použití, objem na plochu aj.)
- Vyhodnotit účinnost, u systémových přípravků lze správně hodnotit po 3 – 7 dnech.
- Dodržovat zákonné podmínky (zákon 199/2012 sb.) včetně ustanovení o odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky.

Komplex chorob, škůdců, abiotického poškození - typické pro léto 2012
(neošetřované porosty a neresistentní odrůdy)

Poškození mrazem, následné odumírání výhonů (druhotné napadení ?), chloróza – oslabení rostliny i do dalších sezón

Růže bez řádné ochrany proti chorobám
(příznaky černé skvrnitosti na listech)

Petřín 2012 – prakticky bez vymrznutí. Při dobré péči lze dosáhnout dobrého výsledku.

Literatura:

- Nienhaus F., Butin H., Böhmer B., 1998 :Atlas chorob a škůdců okrasných dřevin. Brázda s.r.o. Praha
- Seznam povolených přípravků na ochranu rostlin 2012, vydala Česká společnost rostlinolékařská, Praha, 2012
- Šafránková I., Beránek J. 2010: Metodická příručka ochrany okrasných rostlin, Ministerstvo zemědělství, Praha
- Wojdyla A., Kamińska M., Labanowski G., Orlikowski L. 2002 : Ochrona róż, Wydawnictwo Plantpress Sp.z o.o., Krakow (www.haslo.pl)